

ÚSPĚCHY, POTÍŽE A OHROŽENÍ DEMOKRATICKÉHO SYSTÉMU PRVNÍ ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

Manfred Alexander

První Československá republika si v období mezi oběma světovými válkami jako jediný stát ve střední Evropě uchovala demokracii až do doby, než ji nátlak zvenčí zlikvidoval. Byla to ovšem demokracie, která neměla mnoho lesku: hodnocení jejích úspěchů ve vědecké literatuře je — záleží na původu a hledisku pozorovatele — v překvapující míře negativní. Tato stať se pokouší poukázat na úspěchy demokratických institucí v Československu a zároveň i vyzdvihnout slabé body demokracie, které obzvláště vycházely z napětí mezi ústavou vytvořenou podle francouzského vzoru a naprosto rozdílnou, rozmanitou společenskou strukturou, jak v oblasti politické kultury tak i v politickém jednání nositelů státních funkcí. Demokracie v Československu se přitom jeví jako schopný politický systém se specifickými potížemi a jednotlivými vážnými ohroženími, které dohromady sice nezavinily zánik státu, ale poskytly nacionálně socialistickému Německu podmínky pro rozbití demokracie.